

більшість і слабку прогнозованість цін на енергоносії потерпають більшість українських підприємств, частка енергоносіїв в собівартості яких є досить високою.

б. Сприяння діяльності **високотехнологічних підприємств**, в тому числі, підприємств **оборонно-промислового комплексу (ОПК), літакобудування** тощо. Україна досі входить в десятку експортерів продукції оборонного і військового призначення. Однак, внаслідок потужної конкуренції на світових ринках, Україна поступово втрачає свої позиції.

Висновки. До можливих критеріїв оцінки національних проектів можна віднести: масштаби охоплення економічних суб'єктів, географічне покриття, рівень впровадження енергозберігаючих та інноваційних технологій та характер впливу проекту на суміжні галузі.

При розробці національних проектів варто вивчити можливості підприємств та організацій державного сектору з метою максимального залучення їх потужностей при реалізації національних проектів та проаналізувати міжнародний досвід інвестиційної діяльності державних інвестиційних фондів, стабілізаційних фондів, державних корпорацій.

Перспективами подальших досліджень у даному напрямі є розвиток концепції національних проектів в Україні та розробка системи практичних заходів щодо посилення соціалізації економіки.

Література

1. Кириченко, І. [Текст] : Українська подоба капіталізму: життя в економ-варіанті // Дзеркало тижня. - 2010. - № 27 (807). – С. 10-11.
2. Шемаєв, В. [Текст] : Нацпроекти в Україні: інвестиційні чи соціальні? // Економічна правда. - 2010. – № 36. – С. 8-9.

Петренко Т.С., Цветнова О.В.

ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Малий бізнес є важливою складовою ринкової економіки. Досвід розвинутих країн свідчить, що 60% валового внутрішнього продукту забезпечує малий бізнес. На підприємствах цього сектора працює 50% загальної чисельності зайнятих. У 2009р. в Україні зареєстровано 340,0 тис. малих підприємств. Середньорічна чисельність зайнятих в цьому секторі економіки становила 1505 тис. осіб, що складає 16,7% від загальної кількості найманих працівників.

За оцінкою спеціалістів, в Україні налічується близько 100 тис. малих підприємств і 900 тис. господарських суб'єктів, яких у відповідності з міжнародними критеріями, можна зарахувати до сектору малого бізнесу. В цьому секторі економіки зайнято приблизно 2,5 млн. осіб, що становить тільки бли-

зько 10% зайнятого населення. Виходячи з цих результатів і порівнюючи їх із світовими, можна сказати, що Україна потребує 3-4 разового збільшення кількості малих підприємств.

Тому актуальність дослідження цієї проблеми полягає в необхідності створення ефективної системи управління малими підприємствами зумовлена їх важливим місцем у забезпеченні сталого соціально-економічного розвитку країни. Формування і розвиток в Україні соціально-орієнтованої ринкової економіки з розвиненим, конкурентоспроможним приватним сектором передбачає прискорений розвиток малого підприємництва та його основної складової – малих підприємств. В умовах переходу економіки країни до ринкових відносин суб'єкти малого підприємництва здатні гнучкіше та оперативніше реагувати на запити споживачів, порівняно легко пристосовуватись до кон'юнктури ринку, швидко освоювати нові види продукції та послуг, сприяти послабленню монополізму, створювати додаткові робочі місця.

Згідно ст.1 Закону України « Про державну підтримку малого підприємництва» від 19.10.2000р. №2063- III під малими підприємствами розуміють юридичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності будь – якої організаційно – правової форми господарювання та форм власності, в яких середньооблікова кількість працюючих за звітний період не перевищує 50 осіб та обсяг річного доходу не перевищує 500 000євро.

Мале підприємництво є найбільш динамічним елементом структури національного господарства..

Суть та значення малого бізнесу полягає в тому, що він є провідним сектором ринкової економіки; визначає темпи економічного розвитку, структуру та якісну характеристику ВВП; Здійснює структурну перебудову економіки, швидко окупність витрат; має високу мобільність, сприяє послабленню монополізму, розвитку конкуренції.

Малі підприємства в усьому світі відіграють важливу роль. В останні декілька років у Західній Європі , США і Японії велике значення набув дрібний бізнес, де він поданий сукупністю малих і середніх підприємств. Основна їхня маса – це дрібні підприємства, у яких працюють не більше ніж 20 осіб. Малі підприємства забезпечують 2/3 приросту нових робочих місць, що дозволило значно скоротити безробіття в цих країнах.

Однією з важливих проблем малого бізнесу в Україні є кредитування .Кредити даються тільки під заставу або за наявності поручителя, на що не завжди мають можливість малі підприємства. Спілки малих підприємств, як і спеціальні фонди, не виступають поручителями по кредитах, які одержують ці підприємства. Немає спеціальних банків, які обслуговували б малий бізнес. Особливо в скрутному стані знаходяться приватні малі підприємства. Неможливість одержати кредит виключає спроможність конкурувати з іншими підприємствами.

Малі підприємства мають потребу також в інформаційному обслуговуванні, підготовці кадрів, у пільговому банківському кредиті та в іншій допомозі.

Заслужує на увагу досвід фінансово – кредитної підтримки малого бізнесу з боку держави через прямі і гарантовані позики. Прямі позики видаються невеликим фірмам на певний строк під більш низькі ставки, ніж кредит на приватному ринку позичкового капіталу. Гарантовані позики дають кредиторам державні гарантії до 90% позикового капіталу. У такий спосіб держава намагається зацікавити приватні банки, торгові промислові корпорації, страхові компанії, пенсійні фонди в наданні капіталу дрібним фірмам.

Є й інші форми державної підтримки: забезпечення малих підприємств держзамовленням, надання особливих пільг підприємствам, які утворюються в регіонах із слабкою розвинутою промисловістю.

Малі підприємства в Україні стикаються з багатьма труднощами. Одна з важливих проблем є законодавча база, на яку зараз може спиратися мале підприємство. Можна назвати чимало правових документів, які так чи інакше регулюють мале підприємство, але трудність полягає у тому, що по-перше, немає зведеної єдиної законодавчої основи сьогоденної діяльності українських малих підприємств; по – друге, наявні розрізнені документи, постанови перетворюються в життя далеко не завжди.

Немає системи проведення глибокого аналізу діяльності малих підприємств. Немає належного обліку результатів їхньої роботи, практично відсутня звітність за тим показниками, що надають право малим підприємствам скористатися пільгами щодо оподаткування.

Матеріально – технічне забезпечення малих підприємств здійснюється в недостатньому обсязі і несвоєчасно. Машин, устаткування, приладів, призначених для малих підприємств і враховуючи їх специфіки, немає. Обмежено доступ малих підприємств до високих технологій, тому що їх купівля потребує значних одноразових фінансових витрат.

З метою розвитку малого бізнесу і забезпечення державної підтримки малого підприємства Уряд України прийняв спеціальні постанови. Передбачаються доручення ряду міністерств щодо внесення змін і розробки відповідних положень у сфері фінансування і кредитування, науково – технічного розвитку, матеріально – технічного забезпечення і збуту продукції, підготовки кадрів, установа додаткових пільг для суб'єктів малого підприємства.

Основними напрямками подальшого розвитку малого підприємства в Україні у найближчій перспективі є:

- формування належної законодавчої бази, сприятливої для розвитку малого бізнесу;
- вдосконалення фінансово-кредитної підтримки;
- забезпечення матеріально-технічних та інноваційних умов розвитку малих підприємств;
- інформаційне та кадрове забезпечення бізнесу.

Формування відповідної законодавчої бази розвитку малого підприємництва передбачає, насамперед, встановлення правових гарантій для забезпечення свободи і захисту приватної власності; розробку дійових законодавчо-нормативних актів, спрямованих на стимулювання малого бізнесу; усунення правових суперечностей і скасування положень, що гальмують розвиток приватної ініціативи.

Зараз найактуальнішими проблемами є розробка нових та вдосконалення діючих підходів до власності та форм її захисту; створення сприятливішого податкового, інвестиційного, інноваційного та цінового режимів для суб'єктів малого підприємництва; упорядкування механізму державного регулювання та контролю підприємницької діяльності.

Література

1. Закон України "Про підприємства в Україні" від 27.03.1997 р.
2. Кузнєцова І.С. Фінансова підтримка малого підприємництва // Фінанси України. – 2001. - №6
3. Сизоненко В.О., Колесник Н.Ф. Методологічні аспекти фінансової діяльності суб'єктів малого підприємництва // Фінанси України. - 2000.
4. Финансовый менеджмент: теория и практика: Учебник под ред. Е.С. Стояновой. М.: Перспектива, 2008.
5. Ваганов К., Кириченко О. «Стратегія розвитку малого та середнього бізнесу в Україні» 2008р.

Піцугіна О.М., Жаболенко М.В.

ДОСЛІДЖЕННЯ МАРКЕТИНГОВОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ПРОВЕДЕННЯ SWOT – АНАЛІЗУ

Процес управління конкурентоспроможністю підприємства, як і будь який інший процес управління, являє собою кільцеве послідовне виконання основних управлінських функцій, що тісно взаємопов'язані між собою:

1. Планування конкурентоспроможності підприємства.
2. Організація управління конкурентоспроможністю.
3. Мотивація персоналу в області конкурентоспроможності.
4. Контроль конкурентоспроможності підприємства.

Планування конкурентоспроможності підприємства включає в себе проведення маркетингових досліджень в області конкурентоспроможності, планування показників конкурентоспроможності і розробку програм маркетингу в області управління конкурентоспроможністю.

Продукція і послуги ЗАТ «Норд» повинні відповідати вимогам покупця і приносити користь людині шляхом реалізації:

- 1) постійне вивчення вимог покупців;